

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Continuatio II. Romæ Sanctæ

Fabri, Augustinus

Augustæ Vind., Anno M.D.CC.XXX.

No. XCI. Franciscus Burghesius Romanvs.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72647](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72647)

No. XCI.

FRANCISCUS BURGHESIUS ROMANVS

Franciscus Burghesius Romanus S. R. E. Presbyter Cardinalis titulo S. Petri in Monte - aureo, Archiepiscopus Trainapolitanus Sacri Palatii Præfectus, ex illustrissima, & per orbem universum decontatissima Burghesiorum familia oriundus Romæ primam aspexit lucem die 20. Junii 1692. Prosapia Burghesia antiquissima est, atque nobilissima, tam Urbi Romæ, quàm Romanorum Principum singulare decus, & ornamentum, ex ea prodierunt togâ & sago præstantissimi ac summa omnium commendatione dignissimi viri, quorum excelsa merita, ut omnem Arithmeticæ transcendunt numerum, ita nulla deprædicationis periodo circumscribi, aut coarctari possunt. Prætermitto itaque quàm plurimos, qui steriles Scriptorum pennas longa historiarum materia foecundare possent, unum aggrediar commendandum Paulum V. Magnum Romanis, ac venerabile omnibus nomen, qui ante assumptionem ad summum Pontificatum Camillus Burghesius audiit, & iam tunc præclarissimis Urbi Romæ inclarescens meritis, postmodum in summam evectus sedem toti illuxit orbi miris, atque stupendis factis. De Immortali gloria tanti Pontificis præstat nihil, quàm pauca dicere, ne ineptitudine calami laus tanti viri potiùs obscuretur, quàm multa verborum ambage illustretur. Erat Paulus V. verus Apostoli Pauli imitator Apostolico agitatus spiritu, inflammatus zelo, cui angustior mundus Europæus, in remotissimas orientalis Indiæ Regiones sese diffudit, ubi Hispaniarum Regis ditioni subjectam Civitatem Crangoram Archiepiscopali dignitate condecoravit, sub titulo Sancti Thomæ Indiarum Apostoli, adjectis aliis Diocæsis, Diaconatibus, & Archidiaconatibus per Indiam, & Persiam hinc inde dispersis, constitutus super his erat Archidiaconus, Georgius nomine, qui 1599. cum 253. sibi subditis Sacerdotibus, aliisque ad hoc deputatis 671. qui omnes hæresi Nestoriana infecti, & à Romana Ecclesia defiscentes Diamperæ in India Urbis comparuere, quorsum etiam Goæ Archiepiscopus Alexius de Menses illustre ex S. Ordine D. Augustini Eremitarum sydus cum suis Catholicis se se contulit: ubi more Catholico celebrata synodus Divina affiltrice providentia adeò auspiciatum sortita est exitum, ut Georgius Archidiaconus cum toto, quem comitem habuit, clero, detestato pristino suo errore ac schismate ejurato, in gremium Matris Sacræ Romanæ Ecclesiæ cum prompta, ac

*Franciscus Burghesius, Romanus Archiepiscopus Traianopo-
litanus, Sacri Palatii Apostolici Prefectus, S. R. E. Presbyter
Cardinalis creatus à S. S. mo. Dño. N.º BENEDICTO PAPA
XIII. in Consistorio secreto die 6. Iuly 1729.*

Cum Grat. et Priv. Sac. Cas. Rom.

Johann Christoph Kolb. exc. a. 1729.

Portrait of Johann Baptist Bachmann
born in 1700 in Paderborn
died in 1770 in Paderborn
Member of the Paderborn
Academy of Sciences
1750

ac filiali se conjecerit, quorum exemplum non solum omnis ab eorum ore dependens fecutus est populus, sed & innumeri infideles, & Pagani detestatis suorum errorum tenebris, aqua sacri baptismatis abluti, christiana amplexi sunt fidei dogmata. Quam verò cordis lætitiã Archiepiscopus Menesius, & re intellecta Paulus V. circa omnia hæc sacerrimè pertractata, fenserit, captu difficilè est, difficiliùs scriptu, considerato præsertim, quòd in opere tam pio, Deòque grato tantum laboris impenderit tres immediatè antecedentes summi Pontifices Gregorius XIII. Sixtus V, & Clemens VIII. Sub anno 1599. magnum illud ex 900. gravissimis viris consistens in India orientali congregatum fuit Concilium, re tamen infecta, donec Paulus V. ultima adjecta manu totum hoc spirituale negotium ad exoptatum perduxerit finem, & ad confirmandos tum paulò ante ab Ecclesia Romana desciscentium tum Christo recenter regenerantium animos, magno cum conatu, & immensis factis pecuniarum expensis Archiepiscopatum ibidem erexit anno 1607. secundo sui Regiminis. Non minori perfusa gaudio Pauli V. gestiebat mens post fluxum octo annorum, hoc est anno 1615. audito, quòd Ecclesia Asiatica in Paphlagonia cum suo Antistite Gabriele Gangrensi renunciato Græcorum schismate, Romanæ Ecclesiæ reconciliata se univerit, quod contigit hoc anno Mense Januarii, sub eius finem geminata fuit summi hujus Pontificis lætitiã, videntis Regis Idatæ, Voxuæ in Iaponia ablegatos, post emensa tot millia miliarium Romam adventantes, & sui Regis nomine deosculantes pontificios pedes, Obedientiam, & in fide Catholica constantem perseverantiam jurantes. Intercurrente hoc tempore anno nimirum 1609. plures Persiæ Imperatores quàm Reges Romam Legationes expedierunt, factæ suæ Beatitudini Pauli V. supplices, renuntiantesque, qualiter magno animarum Zelo RR. PP. S. Ordinis Eremitarum D. Augustini, fidem orthodoxam labefactatam, olim quidem in Persia florentem, de novo iterum passim in Provinciis erigerent, crucisque decorem replantarent, quos ingenti cordis jubilo Paulus auditos, pretiosissimisque donatos muneribus, sed pretiosioribus insignitos sacræ fidei dogmatibus, à se dimisit. Cùm verò enumeratæ nationes, quæ ultrò Apostolicæ sedi duce divina gratia se subdiderunt, solâ plerumque Arabicâ usæ sint linguâ, Paulus V. sollicitudine paterna instituit, ut in Academiis Catholicis (quæ & studia generalia vocantur) apud Regulares præsertim præter linguam latinam etiam Hebraica, Arabica, & Græca docerentur, quatenus tales ad fidem orthodoxam conversæ gentes sufficiens doctrinæ pabulum ex informantium ore invenirent. Hoc eodem corrente tempore alii etiam ex Africa, ex Regno Congo Legati coram Paulo V. Pontifice comparuere, missi ad eum à noviter ad fidem converso Rege, qui suo nomine filialem obedientiam & prompta obsequia Vicario Christi deferrent. Hoc ipso anno 1615. felicissimus iste Pontifex ad suos pedes abjectos vidit ex utraque India adventantes nonnullos ex Societate Jesu præstantissimos viros, nimirum ex Perù, Paraquaria, & Mexico occidentalis Indiæ, pariterque ex Malabarica, & China orientalis Indiæ, novum Romæ electuri sui Ordinis Generalem Præpositum, qui postmodum unanimis votorum suffragiis fuit nobilis Romanus Mutius Vitellescus, qui omnes unà secum ad pedes more Catholico suæ Sanctitatis prostrati Ecclesiarum in utraque India erectarum statum annunciantes, & qua par est, eum animi submissione commendantes, Apostolica benedictione impertita, insignia remunerationum dona à sua Sanctitate reportarunt, insuper pretiosissimis donati libris, variisque gratiarum Apostolicarum indultis decorati Romam profecti sunt. Jubilum verò mentis Pauli V. cujus lingua explicabit, aut calamus exprimet? Non Asiam, Africam, Americam, sed & Europam, diversis infectam hæresibus, ac damnandis sectis, suo complectabatur Apostolico Zelo Paulus V. hinc totus erat in evertendis sacræ fidei contrariis dogmatibus, quem egregiè juvit incredibilis animarum ardor D. Francisci Salesii Episcopi Geneveræ, qui divinam succensus flamma ipse solus septuaginta duo millia hominum Calvinianis im-

butorum erroribus ad fidem Orthodoxam convertit, illustrissimorum pariter & doctissimorum non parvò in numero. Hos inter Apostolicos sudores, quis sufficiat tanti Pontificis gestientis animi conceptos enarrare jubilos? Porro pro omnibus Ecclesiis maximam Paulus iste curam gerens, hanc præ aliis suis Antecessoribus nactus est à DEO vita comite, felicitatem, quòd splendidissimo magnificentiâ in toto Christiano orbe templo Divi Petri in Vaticano immensis extructo impensis ultimam imposuerit manum, Deoq; ter Opt. Max. dedicaverit, in cuius perpetuæ memoriæ signum in magnificentissimo propylæo Pauli V. templi hujus consummatoris nomen intuentium obiicitur oculis, lectores admonendo, quòd ipse tantum ædificium non ex materia duntaxat, lignis, ferro, & lapidibus subministratis, ædificaverit, sed & suis ad Deum fufis precibus, pietatis exemplis, & relictis Apostolicæ doctrinæ sacris constitutionibus, quarum 121. exstant, fulcierit, moribus enim, referente Henrico Spondano, incorruptissimis, ac vitâ illibata claruit, quibus universum mundum illustravit, dignissimus in terris Vicarius Christi, Splendor Burghesiæ profapiæ radiantissimus, decor Romanæ sedis, & fydus orbis. Ex hac igitur oriundus stirpe Franciscus noster non minores animi dotes, virtutesque complectitur, Principe adèd excelso, cujus magnitudinem Roma laudibus effert, dignas, eximia namque ipsius comitate ipsa natura quasi gloriatur, divitem in hunc singulari quadam voluptate se effusam esse, ut tanquam in proprio palatio honorata, omnium animos occulta amoris vi in solo Francisci Purpura delectaret, & ne attractivæ virtuti aliquid ex omni parte deesset, perfudit labia facundiæ amœnitate, linguam gratiæ sapore, quâ in verba soluta pronas audientium voluntates ligaret. Gracili dem ac vasto rerum gerendarum ingenio fœcundus, Sacræ æquæ ac politicæ Reipublicæ versatili utitur prudentiâ sinè personarum acceptione, pauperum pariter ac divitum, debiliū ac potentium causas ad Themidis leges incorruptâ ponderans trutinâ. Insignes suæ doctrinæ thesauros virtuti pietati ac Religionis Zelo in dotem dedit, quibus desponsatum Benedictus XIII. annuli Archiepiscopalis indissolubili nexu cum Ecclesia Traianopolitana maritavit, & Cameræ Apostolicæ constituit Præfectum; denique suffragantibus excelsis meritis Purpurâ decoravit sua altè fata Sanctitas Franciscum, quem ob præcipuam tractandarum rerum peritiam, ac singularem sapientiæ laudem in optatissimum membrum & Assessorem sibi delegerunt, obtinueruntque Congregationes variæ, videlicet Consultationis, Consistorialis, Aquarum, boni Regiminis, Pontinarum, Paludum, Lacuumque: munia profectò, quæ dum Summam in administrando prudentiam requirunt, multorum humeros defatigarent, solus Franciscus Burghesius impigrè sustinet, est autem Francisci valde familiare Vaticanum Atlanticis viribus fulcire succolareq;, donec Ecclesiasticis diu exantlatis laboribus in præmium meritorum detur Triregni diadema, ultimum nostri Purpurati Principis Francisci messarum in terra virtutum ornamentum.

